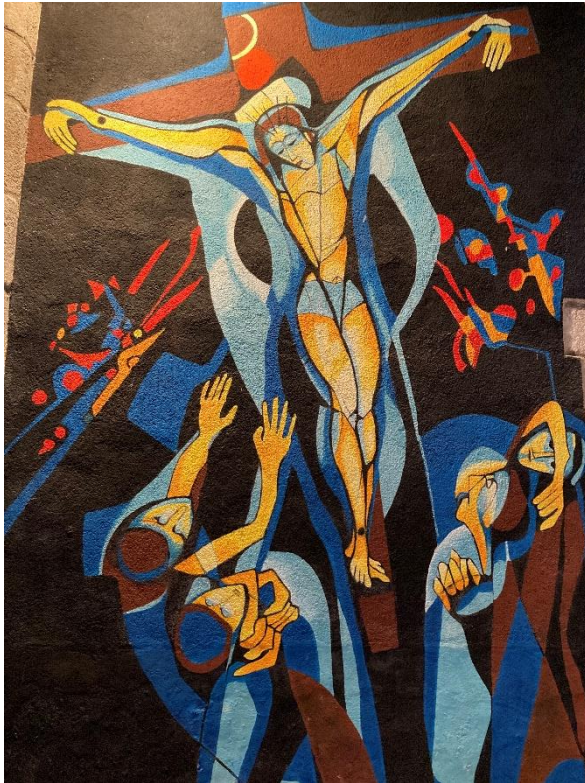

*Orde van dienst
voor de viering van
Goede Vrijdag (Kruispassen)
29 maart 2024, 19.30 uur
in de Remonstrantse Kerk
te Nieuwkoop*

Voorganger: ds. Ruurd van der Weg, Uithoorn
Muzikale (bege)leiding: Saskia ten Have
Dwarsfluit: Inge Kempen – de Bruijn
Met medewerking van de zanggroep

VOORBEREIDING

* Voor de dienst is het stil in de kerk

* Wanneer de gastouderling en de voorganger zijn binnen gekomen, zingen ALLEN en zanggroep (zonder nadere aankondiging): 'Gij die de stomgeslagen mond verstaat' – VL 658-660

Antoine Oomen

Allen:

mf 1. Gij die de stom-ge-sla-gen mond ver - staat
van al - le ster-ve - lin-gen die wij zijn,
wij roe-pen U de naam toe van een mens,
Je-zus, de zoon der men-sen, uw ge - lief-de.

Koor:

2. Nooit sprak een mens als hij, in hem ver -
ston-den wij uw be-staan, de zin van ons be - staan.
Hij is uw woord ge-weest, hij heeft vol - bracht
al-le ge-rech-tig - heid, een mens voor al - len.

Allen:

3. Om zij-nent-wil zie ons, dit uur bij - een.
Zie al - le ster-ve - lin-gen van de we - reld.

Waar on-ze do-den zijn, ver-koold, ver - waaid,
vra-gen wij u - hebt Gij hen nog ge - zien?

Koor:

4. Waar-om ge - na - de - loos ver - nie - tigd wor - den
de arm - sten van de we - reld uw ge - lief - den;
waar-om wij die met wei - ni - gen be - zit - ten
wat al - len toe - be - hoort, uw woord niet doen,

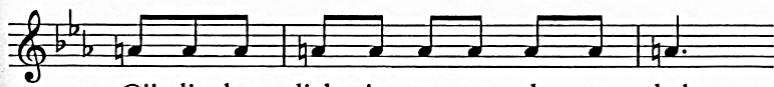
5. geen we - reld ma - ken die in vre - de is,
een nieu - we or - de van ge - rech - tig - heid -
Gij die ons hebt ge - zegd wat le - ven is:
te doen wat goed is, recht, el - kaar be - vrij - den.

Allen:

6. Gij die dit woord ons in - ge - ge - ven hebt,

een bron van kracht en moed en ze-ker we - ten,

Gij die het licht in ons ge-scha-pen hebt,

dat niet de dui-ster-nis ons o-ver-meestert,

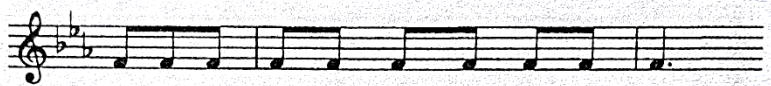
Koor:

7. dat niet het laat-ste woord is aan de dood -

Gij die tot hier ons vast-houdt in het le - ven

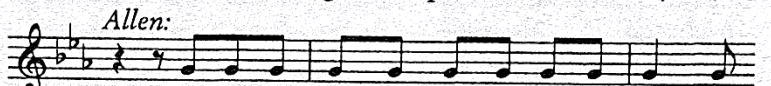

Gij die ons af - ge-stemd hebt op uw stem

Gij die ons hebt ge-scha-pen naar U toe,

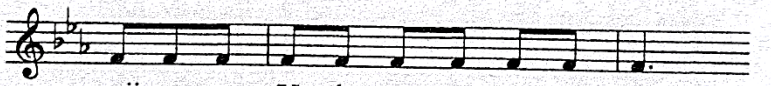
Allen:

8. Gij die ons zocht nog voor wij om U rie - pen

Gij die ge-zegd hebt dat Gij ons zult vin - den -

wij roe-pen U de naam toe van uw mens,

Is - ra - ël, de - ze aar-de, uw ge - lief - de.

* Openingsgebed

Bij U schuilen wij in het onbarmhartig licht van deze dag.

Hoor ons, God en blijf ons niet ver.

A: HOOR ONS EN KOM ONS TE HULP

Gij, onze wal tegen nacht en ontij!

In Uw handen bevelen ook wij ons leven.

A: HOOR ONS EN KOM ONS TE HULP

Behoed ons in de schaduw van Uw vleugels

als wij hier waken en bidden met Hem, Uw Zoon,

die tot in de dood vasthield aan U.

A: HOOR ONS EN KOM ONS TE HULP

* ALLEN zingen: 'Ik wil mij gaan vertroosten' – LB 562

1 Ik wil mij gaan ver - troos - ten
in 't lij - den van mijn Heer,
die zelf be-droefd ten do - de
ter - neer-boog keer op keer
en zocht in zijn el - len - de
naar troost om voort te gaan,
tot Hem wil ik mij wen - den -
o Je - su, zie mij aan.

2. Hoe sloeg ik ooit uw woorden
weerspanning in de wind,
wilde niet zien of horen
hoezeer ik werd bemind,
mijn leven liep verloren,
uw stem bracht mij tot staan,
U bidt voor wie U hoonden –
o Jesu, zie mij aan.

3. Mijn Heer die om mijn zonden
in doem en duisternis
ontluisterd en geschonden
aan 't kruis gehangen is,
al ben ik U onwaardig,
mijn toevlucht is uw naam,
mijn redder, mijn genade –
o Jesu, zie mij aan.

* Korte overdenking

* ALLEN zingen: 'Een mens te zijn op aarde' – LB 538

1 Een mens te zijn op aar - de
in de - ze we-reld-tijd,
is le - ven van ge - na - de
bui-ten de eeu-wig-heid,
is le - ven van de woor-den
die op - ge-schre-ven staan
en net als Je - zus wor - den
die 't ons heeft voor-ge-da-an.

2. Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
is komen uit het water
en staan in de woestijn,
geen god onder de goden,
geen engel en geen dier,
een levende, een dode,
een mens in wind en vuur.
3. Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
dat is de dood aanvaarden,
de vrede en de strijd,
de dagen en de nachten,
de honger en de dorst,
de vragen en de angsten,
de kommer en de koorts.
4. Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
dat is de Geest aanvaarden
die naar het leven leidt:
de mensen niet verlaten,
Gods woord zijn toegedaan,
dat is op deze aarde
de duivel wederstaan.

* Muzikaal intermezzo: 'Sanfte soll mein Todeskummer' uit Paasoratorium - J.S. Bach

LIJDEN EN STERVEN VAN CHRISTUS, gezongen en gesproken
Het lijdensverhaal van Jezus volgens Lukas –
vertaling: Huub Oosterhuis
Met fragmenten uit: 'Als de graankorrel sterft' –
Marijke de Bruijne en Peter Rippen

-v.: Met zijn allen overmeesterden zij Hem, voerden Hem af, en brachten Hem in het huis van de hogepriester. Petrus volgde Hem, op grote afstand.
Ze hadden een vuur ontstoken op de binnenplaats, en zaten nu bij elkaar. En Petrus zat tussen hen in.
Een meisje zag hem daar zitten in de lichtkring van het vuur. Zij keek hem dringend aan en zei: Deze hier was ook bij Hem. Maar hij loochende het en zei: Vrouw, ik ken Hem niet.
Korte tijd later ziet een ander hem: 'Jij bent ook één van die –'
Petrus: 'Mens, dat ben ik niet'.

Toen ongeveer één uur verstreken was, kwam weer een ander er op terug, met de woorden: 'Ja zeker, hij was ook bij Hem, trouwens, het is een Galileër'.

Petrus zei: Man, ik weet niet waar je over praat.

En op hetzelfde ogenblik, terwijl hij nog sprak, kraaide een haan.

En de Heer keerde zich naar hem om en keek hem aan.

En Petrus herinnerde zich het woord dat de Heer hem gezegd had: "Voordat de haan zal kraaien vandaag heb jij Mij driemaal verloochend."

En hij ging naar buiten en schreide bittere tranen.

- Zanggroep zingt: 'Why did you ignore Me?' – John L. Bell

1. Why did you ignore me, when ever I called you,
when ever you heard me say your name?
Why did you ignore me? How did I offend you?
What made you respond as if in shame?

1. *Wat moet Ik met jullie, die mijn roep negeerden,
hoe vaak Ik ook riep: 'Mijn volk – je naam'?*
Wat moet Ik met jullie? Wat heb Ik misdreven?
Wat zegt jullie zwijgen, zo beschaamd?

2. Why did you resist me when all that I offer
is meant to enrich and to fulfill?
Why did you resist me? I never coerced you
nor forced you to act against your will.

2. *Wat stond je zo tegen? Wat Ik je wou geven,
bedoeld om je rijk te maken, blij?*
Wat stond je zo tegen? Nooit zou Ik je dwingen;
Ik liet je de keuze: je was vrij.

Refr.: Who said that we heard you? Are we the right people?
Surely there are others to whom you could turn.

*Refr.: Wat moesten wij horen? Wij zijn toch uw volk niet?
Er zijn vast wel and'ren naar wie U kunt gaan.*

3. Why did you forget me, and fail to remember
the mother who weaned, the father who fed,
the one who cared?
Why did you forget me? My name is your history,
your future the heaven I prepared.

*3. Zijn jullie vergeten, heeft niemand onthouden
mijn moederborst, mijn vaderhand, mijn zorgzaamheid?
Zijn jullie vergeten mijn naam, je verleden,
de toekomst die Ik voor je bereid?*

Refr. Who said that we heard you? Are we the right people?
Surely there are others to whom you could turn.

*Refr.: Wat moesten wij horen? Wij zijn toch uw volk niet?
Er zijn vast wel and'ren naar wie U kunt gaan.*

4. And will you deny me? And will you betray me?
And will you avoid my searching eyes?
I'll never ignore you. I'll never resist you.
I'll never forget you in whom my yearning lies.

*4. Hoe lang moet Ik dragen dit grote negeren,
en blijf je je verbergen voor mijn smart?
Nooit zal Ik me wreken. Ik laat je niet vallen.
En nooit laat Ik los jou, de liefde van mijn hart.*

- v.: De mannen die Hem moesten bewaken gaven Hem spot en
slaag. Ze blinddoekten Hem, sloegen Hem op zijn gezicht en
vroegen Hem dan:
Zeg eens, profeet, wie heeft je geslagen?
En nog vele andere beledigingen voegden ze Hem toe.

En toen het dag geworden was,
kwam de raad van ouderlingen van het volk bijeen,

met de hogepriesters en schriftgeleerden;
 en zij voerden Hem naar de plaats van hun rechtspraak en zeiden:
 Als jij de Messias bent, zeg het ons dan.
 Hij sprak tot hen: En als Ik het zeg, geloven jullie het niet;
 en als Ik jullie vragen stel, geef je geen antwoord.
 Maar van nu af zal de Mensenzoon gezeten zijn aan de
 rechterhand van God en van zijn macht.
 Toen zeiden allen: Jij bent dus de Zoon van God?
 Maar Hij sprak: Jullie zeggen dat Ik het ben.
 Ze zeiden: Wat hebben wij nog getuigen nodig?
 Wij hebben het toch zelf gehoord, en uit zijn eigen mond.

Toen kwam heel hun gemeente overeind
 en zij leidden Hem voor Pilatus.

- Zingen: 1x zanggroep, 1x ALLEN:

Drie-maal ver - geefs ge - zocht naar een re - den,
 drie-maal op - nieuw zijn schuld niet be - we - zen.

- v.: De geestelijke macht, de wereldlijke macht, en die van de bezetter...
 Zij vonden geen reden om Hem te doden...
 Dus bespotten zij Hem en geselden Hem
 en deden of Hij, hun arrestant, een koning was,
 om hun gebrek aan bewijs en kwade opzet te verhullen.

- Zanggroep zingt: 'Zoals zo vaak, zoals in alle tijden en overal gebeurt' (2x)

- v.: Zij koelden hun woede en hun onmacht op Zijn onschuld,
 want Hij maakte het hen moeilijk hun onrecht en
 eigenbelang overeind te houden.

4 en 5. (ALLEN):

4. Drie - maal ver - geefs ge - zocht naar een re - den,
drie - maal op - nieuw zijn on - schuld be - we - zen.

5. Drie - maal be - ticht van kwaad niet be - dre - ven,
drie - maal de wet der lief - de ge - ke - tend.

v.: En toch, te midden van belangen en partijen, van politieke doelen en bedrog,
die dolgedraaide duivelsdans van macht,
stond daar de machtige bezetter die zijn verdachte vroeg:
Wat is waarheid?

Een vraag die stilte was...

Oog in de wervelstorm van machtsbelustheid, eigenwaan,
opzweepen van onwetend, snel opstandig volk.

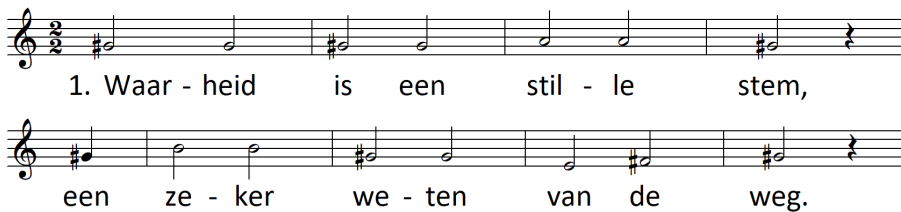
Wat is waarheid?

Het windstil ogenblik was in een flits voorbij,

en in de storm van overmacht en dwangbevel,
van worgwet, half en heel verraad,
de slinkse strijd van invloed en van geld,
ging weer de waarheid ten onder.

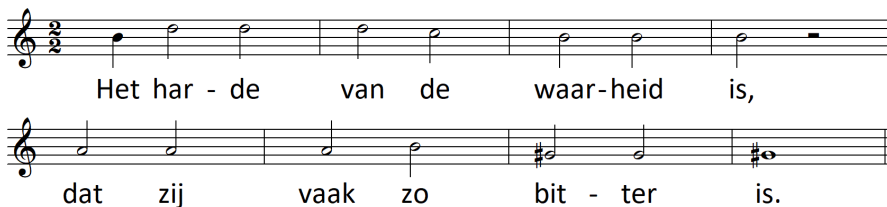
- Zanggroep en ALLEN zingen: 'Waarheid is een stille stem'
(elke strofe wordt twee keer gezongen: eerste keer door zanggroep, tweede keer door ALLEN)

1. Zanggroep 1x, ALLEN 1x

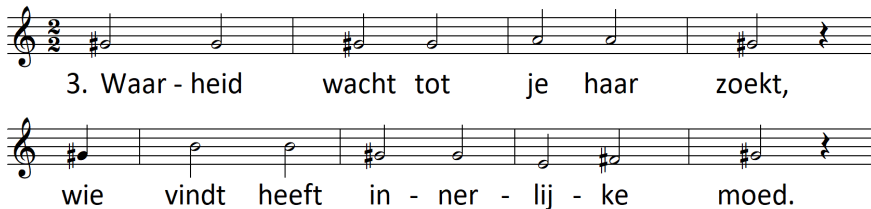
1. Waar - heid is een stil - le stem,
een ze - ker we - ten van de weg.

2. Zanggroep 1x, ALLEN 1x

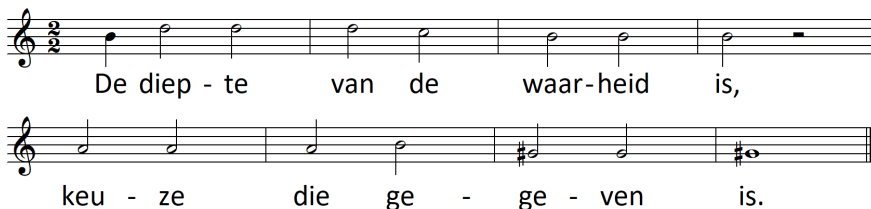
Het har - de van de waar - heid is,
dat zij vaak zo bit - ter is.

3. Zanggroep 1x, ALLEN 1x

3. Waar - heid wacht tot je haar zoekt,
wie vindt heeft in - ner - lij - ke moed.

4. Zanggroep 1x, ALLEN 1x

De diep - te van de waar - heid is,
keu - ze die ge - ge - ven is.

- v.: En zij vonden een reden om Hem te doden. Zo hadden de gebeurtenissen hun beloop.
Zoals zo vaak, zoals in alle tijden en overal...
Licht dat terugkomt? Hoop die niet sterven wil? Vrede die bij ons blijft?

- v.: Zij voerden Hem weg.

En zij grepen iemand, een Cyrener, Simon, die van de akker kwam;

en zij legden het kruis op hem, dat hij het dragen zou achter Jezus aan.

Nog anderen werden weggevoerd, misdadigers, twee, om samen met Hem te worden gedood. En toen zij gekomen waren bij de plaats die Schedel heet, kruisigden zij Hem daar;

en ook die misdadigers, de ene rechts, de andere links van Hem.

En Jezus sprak: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

'En zij verdeelden zijn kleren en wierpen daarover het lot'.

Het volk stond daar, en moest het aanzien.

Maar de overheden stonden te lachen en zeiden:

Anderen heeft Hij gered, nu moet Hij zichzelf maar eens redden, als Hij de Messias is, de uitverkorene van God.

Ook kwamen de soldaten op Hem toe, gaven Hem zure wijn te drinken en hoonden Hem en zeiden:

Als jij de koning van de Joden bent, red dan jezelf –

boven zijn hoofd was geschreven: Dit is de koning der Joden.

Eén van de misdadigers die daar hingen, hoonde Hem ook:

Jij bent toch de Messias? Red dan jezelf en ons.

Maar de ander ging tegen hem in, verontwaardigd en zei:

Jij vreest zelfs God niet, terwijl je toch als Hij veroordeeld bent?

En wij terecht, wij krijgen ons verdiende loon.

Maar Hij heeft geen kwaad gedaan.

Toen zei hij: Jezus, denk aan mij als je in je koninkrijk gekomen bent. En Hij sprak tot hem:

Vandaag nog, Ik zeg je, vandaag nog, zal jij met Mij zijn in het paradijs.

Het was middag – het zesde uur ongeveer na zonsopgang: duisternis viel over heel de aarde.

Dit duurde tot aan het negende uur.

De zon werd verduisterd. Het voorhangsel van de tempel scheurde middendoor.

- Zanggroep zingt:

De aarde beeft, de bodem scheurt zich open

- grond onder mijn voeten – niets zal meer zijn zoals het was.

De onschuld stierf. Is alles nu gestorven?

Het licht en het leven, de waarheid die niet sterven kan?

-v.: En Jezus riep met luide stem:

Vader, in jouw handen beveel Ik mijn geest.

En, dit roepende, gaf Hij de geest.

De honderdman (hoofdman van honderd Romeinse soldaten) –
toen hij zag wat geschiedde
loofde hij God met de woorden: Deze mens was waarlijk een
gerechte.

En allen die gekomen waren, in drommen,
om dit schouwspel mee te maken:
zij zagen alles geschieden, zij sloegen zich op de borst,
zij keerden zich om en gingen heen.

Al zijn bekenden stonden op grote afstand toe te zien,
ook de vrouwen die Hem vanuit Galilea waren gevolgd.

- Stilte

- Zanggroep en ALLEN zingen: 'Hoor mij' – VL 692

Zanggroep:

Hoor mij

wees niet doodse stilte.

Solo:

Geef mij antwoord als ik roep

Geef mij ruimte

Zanggroep:

Gij in licht daar wij hier mensen

Allen:

Gij in licht daar wij hier men - sen.

Zanggroep:

Hoor mij
wees niet doodse stilte.

Solo:

Zie ons, wereld vol geweld
fronten getto's
zie ons afgebeulde aarde.

Zanggroep:

Gij in licht daar wij hier mensen

Allen:

Gij in licht daar wij hier men - sen.

Zanggroep:

Wees niet doodse stilte.

En toen was daar een man, Josef genaamd, een lid van de Hoge Raad,
een man die goed was, een gerechte –
hij had niet ingestemd met hun plannen en daden –
hij kwam uit Arimathea, een joodse stad,
vurig verlangde hij naar Gods Koninkrijk.
Hij ging naar Pilatus en vroeg hem het lichaam van Jezus.
Na de kruisafname wikkelde hij het lichaam in lijnwaad,
en legde het neer in een graf dat in de rots was uitgehouwen
en waarin nog nooit een mens was neergelegd.
Het was de dag der Voorbereiding, de sabbath lichtte al aan.

De vrouwen die met Hem uit Galilea gekomen waren,
gingen mee, en zagen het graf, en hoe zijn lichaam werd
neergelegd.
Zij keerden terug en bereidden balsem en geurige kruiden.

**- Zanggroep en ALLEN zingen: 'O Heer, wees met uw kerk' –
LB 591; 1. zanggroep; 2, 3 en 6. ALLEN**

Zanggroep

1 O Heer, wees met uw kerk
en laat ons niet ver-gaan,
maar zend uw kracht
diep in de nacht,
dan breekt de mor-gen aan.

Allen:

2. Wij wachten U, o Zon, het duister duurt zo lang, het water stijgt en Gij, Gij zwijgt, het wordt ons al te bang.	3. Uw schepping vraagt naar U. Volhardt Gij in uw rust? De macht van 't kwaad gaat rond en gaat zijn gang naar hartenlust.

6. O Heer, wees met uw kerk
en laat ons niet vergaan
maar zend uw kracht
diep in de nacht,
uw kracht om op te staan.

GEBEDEN

* Gebeden: dankgebed en voorbeden; tijdens de voorbeden zingen zanggroep en ALLEN als gebedsacclamatie drie keer: 'O Heer God, erbarmend genadig lankmoedig' –VL 671, 672, 673

1^e keer

1. Koor; 2. Allen: (9)

O Heer God er - bar - mend ge - na - dig lank -
 moe - dig rijk - aan lief - de rijk aan
 trouw - be - wa - rend lief - de
 tot het dui - zend - ste ge - slacht. —
 tot het dui - zend - ste ge - slacht. —

2^e keer

1. Koor; 2. Allen: (9)

O Heer God er - bar - mend ge - na - dig lank -
 moe - dig rijk - aan lief - de rijk aan
 trouw - be - wa - rend lief - de
 tot het dui - zend - ste ge - slacht. —
 tot het dui - zend - ste ge - slacht. —

3^e keer

Allegretto

O Heer God er - bar - mend ge - na - dig lank -
moe - dig rijk — aan lief - de rijk aan
trouw — be - wa - rend lief - de
tot het dui - zend - ste ge - slacht.

stil gebed;

Onze Vader (gezamenlijk hardop)

Onze Vader in de hemel
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.

Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.

Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit
tot in eeuwigheid.
Amen

KRUISHULDE

* **ALLEN zingen: 'Met de boom des levens' – LB 547: 1, 2 en 3**

1 Met de boom des le-vens we-gend op zijn rug
droeg de He-re Je-zus Go-de goe-de vrucht.

refrein:
Ky-ri - e e - lei - son, wees met ons be - gaan,
doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van - daan.

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music in G minor (one flat) and 3/2 time. The lyrics are written below the notes. The first two staves are the main melody, and the last two are the refrain. The music is written in a simple, accessible style.

2. Laten wij dan bidden in dit aardse dal,
dat de lieve vrede ons bewaren zal,
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

3. want de aarde vraagt ons om het zaad des doods,
maar de hemel draagt ons op de adem Gods.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

* **Voor wie dat wil is er gelegenheid om een bloem aan de voet van het kruis te leggen**

Ondertussen klinkt op dwarsfluit en piano:
'In paradisum' –
uit het Requiem van Fauré

* ALLEN zingen: 'Laten wij God loven' – LB 547: 4, 5 en 6

4 La-ten wij God lo-ven, le-ven van het licht,
on-ze val te bo-ven in een e-ven-wicht,
refrein:
Ky-ri-e e-lei-son, wees met ons be-gaan,
doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van-daan.

5. want de aarde jaagt ons naar de diepte toe,
maar de hemel draagt ons, liefde wordt niet moe.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

6. Met de boom des levens doodzwaar op zijn rug
droeg de Here Jezus Gode goede vrucht.
Kyrie eleison, wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen uit de dood vandaan.

UITGELEIDE

* v.: **Avondgebed** (Frans Cromphout)

Zing zacht, zing voor je uit.
Bezing de dingen die goed voor jou zijn geweest.
Zing de zon en de regenwolk,
zing de namen van de bloemen,
ogentroost en ereprijs,
zing het water en de wijn,
en zing het brood zevenmaal.
Zing de namen van de mensen.
Zing moeder, vader, zus en broer,
goede buur en verre vriend.
Zing jezelf.
Zing jezelf in slaap.
En hoor de engel zingen.

* **ALLEN en zanggroep zingen: 'Blijf mij nabij'** – LB 247

1. ALLEN; 2. zanggroep; 3. ALLEN; 4. zanggroep; 5. ALLEN

1 Blijf mij na - bij, wan - neer het dui - ter daalt.

De nacht valt in, waar - in geen licht meer straalt.

An - de - re hel - pers, Heer, ont - val - len mij.

Der hul - pe - lo - zen hulp, wees mij na - bij.

2. Wees bij mij, nu de dag ten einde spoedt.
Alles verdoft wat glans bezat en gloedt.
Alles vervalt in 't wisselend getij,
maar Gij die eeuwig zijt, blijf mij nabij.
3. U heb ik nodig, uw genade is
mijn enig licht in nacht en duisternis.
Wie anders zal mijn leidsman zijn dan Gij?
In nacht en ontij, Heer, blijf mij nabij.
4. Ik vrees geen kwaad, want bij mij is de Heer.
Tranen en leed zijn nu niet bitter meer.
Waar is uw prikkel, dood, wat dreigt ge mij?
Ik triomfeer, mij is de Heer nabij.
5. Houd, Heer, uw kruis hoog voor mijn brekend oog,
licht in het duister, wijs de weg omhoog.
Uw dag breekt aan, de schaduw gaat voorbij.
In dood en leven, Heer, wees Gij nabij.

* Na de dienst is het stil in de kerk